

Hallituksen toimintakertomus 2011

Yleiskatsaus

Liikevaihto 273,6 miljoonaa euroa oli 8 % korkeampi kuin vuonna 2010. Vertailukelpoinen pro forma –liikevaihto vuonna 2010 Veriteq-yritysosto mukaanlukien oli 254,6 miljoonaa euroa. Liikevoitto parani 4,3 miljoonaa euroa tai 36 % verrattuna vuoteen 2010.

Controlled Environment –liiketoiminta-alueen myynti oli tasaista koko vuoden, kun taas Weather-liiketoiminta-alueella neljäs vuosineljännes oli erittäin hyvä melko tasaisiin kolmeen ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna.

Liikevaihto APAC-alueella kasvoi 20 % ja Americas-alueella 10 %, mutta laski EMEA-alueella 2 %.

Saadut tilaukset paranivat merkittävästi vuoden toisella vuosipuoliskolla ensimmäiseen vuosipuoliskoon verrattuna. Neljännen vuosineljänneksen korkea liikevaihto kasvatti koko vuoden liikevaihdon 8 % yli edellisen vuoden tason.

Palveluliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2011 kasvoi 21 % 40,8 miljoonaan euroon.

Koko yrityksen kattavan liiketoiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto eteni vuonna 2011, kun Saksa ja Yhdysvallat ottivat järjestelmän käyttöön. Käyttöönotto jatkuu vuoden 2012 loppuun saakka.

Vaisala julkaisi 39 uutta tuotetta vuonna 2011. Tuotekehityskustannukset vuonna 2011 olivat 3,4 miljoonaa euroa alhaisemmat kuin vuonna 2010. Vuonna 2011 T&K kustannukset olivat 10,2 % liikevaihdosta (12,4 %), mikä on pidemmän tähtäimen tavoitetaso T&K investoinneille.

Markkinanäkymät

Maailmantalouden epävakauden ja valuuttakurssien muutosten odotetaan vaikuttavan Vaisalan liiketoimintaan. Vaisalan asiakasrakenteen ja saatujen tilausten perusteella markkinatilanteen odotetaan pysyvän olennaisilta osin ennallaan vuonna 2012.

Taloudellinen ohjeistus

Vaisala arvioi vuoden 2012 liikevaihtonsa pysyvän samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Liikevoiton odotetaan paranevan kohtalaisesti. Vuoden 2011 liikevaihto oli 273,6 miljoonaa euroa ja liikevoitto 16,1 miljoonaa euroa.

Kuten edellisinä vuosina, kausivaihtelu on tyypillistä Vaisalan liiketoiminnalle ja ensimmäisen vuosineljänneksen odotetaan olevan vaatimaton.

Vaisalan pitkän tähtäimen liiketoimintanäkymä on ennallaan.

Toimitusjohtaja Kjell Forsénin kommentit Vaisalan tuloksesta:

Maailmantalouden kriisi vaikutti valtiollisten asiakkaidemme investointikykyyn. Vuoden alku oli hiljainen, mutta kysyntä lisääntyi toisen vuosipuoliskon aikana etenkin Weather-liiketoiminta-alueella ja johti huomattavasti kasvaneeseen tilauskantaan ja myyntiin.

Vuoden aikana myynnin kasvu jatkui vakaalla 20 % tasolla Aasian-Tyynenmeren alueella. Myös Americas-alueen myynti sujui hyvin ja kasvoi 10 %. Sen sijaan Euroopan myynti laski 2 %.

Toimituskykymme oli hyvä koko vuoden ja erityisesti kapasiteettimme toimittaa mittavia projekteja kehittyi vuonna 2011.

Teollisuusliiketoiminnan vahva suoritus jatkui vuonna 2011. Controlled Environment kasvatti myyntiään 13 % ja liiketulostaan 18 %. Life Science –tarjonnan laajentuminen Eurooppaan ja Aasiaan eteni suunnitelman mukaisesti.

Vaisala ilmoitti 31.8.2011 yhdistävänsä Meteorology- ja Weather Critical Operations -liiketoiminta-alueet yhdeksi Weather-liiketoiminta-alueeksi vuoden 2011 neljänestä vuosineljänneksestä eteenpäin.

Palveluliiketoimintamme kasvoi 21 % edelliseen vuoteen verrattuna ja sen osuus on 15 % kokonaisymyynnistämme. Palveluliiketoiminta on kasvattanut jatkuvan liikevaihdon osuutta kokonaisymyynnistä.

Vuoden aikana T&K-kustannuksemme palasivat 10 % tasolle oltuaan kaksi vuotta korkeammalla tasolla, mikä oli tarpeen tarjontamme uudistamiseksi. Silti toimme 39 uutta tuotetta markkinoille.

Alkuvuoden 2012 tilauskantamme on vahva, mikä johtuu saatujen tilausten kasvusta vuoden 2011 toisen vuosipuoliskon aikana. Myös taloudellinen tilanteemme ja asemamme pääliiketoiminta-alueillamme on vahva. Koska maailmantalouden kriisi jatkuu edelleen, emme kuitenkaan odota markkinoidemme kasvavan.

Markkinatilanne, liikevaihto ja tilauskanta

Maailmantalouden epävarmuuden odotetaan vaikuttavan Vaisalan liiketoimintaan. Haastavassa taloustilanteessa Vaisala on kuitenkin onnistunut säilyttämään markkinaosuutensa.

Tilausten määrä oli hyvä koko vuoden 2011 toisen vuosipuoliskon ajan ja vuoden päättyessä tilauskanta oli 4 % korkeampi kuin vuoden 2010 lopussa. Tilauksenn kokonaisarvo oli 134,3 (129,0) miljoonaa euroa joulukuun lopussa. Tilauksennasta noin 13 miljoonaa euroa toimitetaan vuonna 2013 tai myöhemmin.

Saadut tilaukset laskivat 3 % viime vuoteen verrattuna 278,8 (286,7) miljoonaan euroon.

Vaisala-konsernin liikevaihto kasvoi 8 % edelliseen vuoteen verrattuna 273,6 (253,2/2010; 231,8/2009) miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvu tuli sekä Controlled Environment – liiketoiminnasta, joka kasvoi 8,3 miljoonaa euroa että Weather-liiketoiminnasta, joka kasvoi 12,0 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein Vaisala-konsernin liikevaihto olisi kasvanut 10 %.

Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 8 %. Vertailukelpoinen 2010 pro forma liikevaihto Veriteq-yrityskauppa mukaanlukien oli 254,6 miljoonaa euroa.

Weather-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 6 % ja Controlled Environment –liiketoiminnan liikevaihto 13 % (Vaisalan Controlled Environment –liiketoiminnan ja Veriteqin liikevaihdon yhteenlaskettu orgaaninen kasvu oli 11 %).

Ulkomaantoimintojen osuus liikevaihdosta oli 98 (97) %.

Americas-alueen liikevaihto nousi euromääräisesti 10 % 110,2 (100,0/2010; 94,3/2009) miljoonaan euroon. Americas-alueen orgaaninen kasvu Vaisala ja Veriteq yhteenlaskettuna oli 9 %. Liikevaihto laski 2 % EMEA-alueella 90,7 (92,4/2010; 84,9/2009) miljoonaan euroon ja kasvoi 20 % APAC-alueella 72,7 (60,8/2010; 52,6/2009) miljoonaan euroon.

Taloudellinen asema ja tulos

Tilikauden liikevoitto oli 16,1 (11,8/2010; 12,0/2009) miljoonaa euroa tai 5,9 % liikevaihdosta. Voitto ennen veroja oli 16,1 (14,0/2010; 10,1/2009) miljoonaa euroa, tai 5,9 % liikevaihdosta, kasvua 15 %. Tilikauden voitto oli 10,4 (10,2/2010; 6,9/2009) miljoonaa euroa tai 3,8 % liikevaihdosta, kasvua 2 % edellisestä vuodesta. Osakekohtainen tulos tilikaudelta oli 0.57 (0.56/2010; 0.38/2009) euroa ja se kasvoi 2 % vuodesta 2010.

Vaisala-konsernin vakavaraisuus ja likviditeetti säilyivät vahvoina. Taseen loppusumma 31.12.2011 oli 250,8 (248,7/2010; 231,4/2009) miljoonaa euroa. Konsernin omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 74 % (76 %/2010; 81 %/2009).

Konsernin likvidien rahavarojen määrä oli 45,5 (35,3/2010; 50,1/2009) miljoonaa euroa.

Investoinnit

Bruttoinvestoinnit olivat 16,7 (30,1/2010; 27,7/2009) miljoonaa euroa.

Suurin osa vuoden 2011 bruttoinvestoinneista liittyy Helsingin tehtaan uudistamiseen.

Weather

Vaisala ilmoitti 31.8.2011 yhdistävänsä Meteorology ja Weather Critical Operations – liiketoiminta-alueensa yhdeksi Weather-liiketoiminta-alueeksi 1.10.2011 alkaen. Weather-liiketoiminta-alueen tulostiedot on muodostettu Vaisalan raportoimista luvuista yhdistämällä aikaisempien Meteorology-liiketoiminta-alueen ja Weather Critical Operations –liiketoiminta-alueen tulostiedot.

Weather-liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi 6 % edelliseen vuoteen verrattuna 201,8 (189,8/2010; 182,6/2009) miljoonaa euroon. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto olisi kasvanut 8 %. Kasvu tuli etupäässä lentokenttäasiakkailta.

Tilikauden 2011 liikevoitto oli 5,9 (3,8/2010; 8,9/2009) miljoonaa euroa. Myönteinen kehitys johtui kiinteiden kustannusten laskusta. Ne laskivat 5,6 miljoonaa euroa tai 6 % edellisen vuoden tasosta. T&K-kustannukset laskivat jopa 12 % edellisestä vuodesta ja T&K-kustannukset olivat 11,0 % liikevaihdosta (13,3%).

Weather-liiketoiminnan saamien tilausten määrä oli 209,1 (220,4) miljoonaa euroa ja tilauskanta vuoden 2011 lopussa 130,3 miljoonaa euroa.

Controlled Environment

Controlled Environment -liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi 13 % edelliseen vuoteen verrattuna 71,7 (63,4/2010; 49,2/2009) miljoonaa euroon. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto olisi kasvanut 14 %. Vaisalan ja Veriteqin yhteenlaskettu orgaaninen kasvu oli 11 %. Vertailukelpoinen 2010 pro forma liikevaihto Veriteqin myynti mukaanlukien oli 64,8 miljoonaa euroa. Orgaaninen kasvu vertailukelpoisin valuuttakurssein olisi ollut 12 %. Voimakkainta kasvu oli Euroopassa 18 %, Kiinassa 16 % ja Yhdysvalloissa 12 %

Vuoden 2011 liikevoitto oli 10,5 (8,9/2010; 3,4/2009) miljoonaa euroa. Liikevoitto kasvoi 18 % Life Science –alueella jatkuneista myynti- ja markkinointi-investoinneista huolimatta. Lisäksi Vaisalan ja Veriteqin myyntiorganisaatiot yhdistettiin ristiinmyyntisynergioiden saavuttamiseksi.

Koko tarjonnan kysyntä jatkui hyvänä koko vuoden 2011. Controlled Environmentin saamien tilausten määrä oli 69,7 (66,3) miljoonaa euroa ja tilauskanta 4,0 miljoonaa euroa vuoden 2011 lopussa.

Uudet tuotteet

Vaisala toi markkinoille 39 uutta tuotetta vuonna 2011, joista 28 Weather-liiketoiminta-alueelle ja 11 Controlled Environment –liiketoiminta-alueelle. Tärkeimmät tuotelanseeraukset olivat:

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä: Vaisala Automatic Weather Station AWS330, WMO-yhteensopiva automaattinen sääasema ammattimeteorologien käyttöön; päivitykset Vaisala Road Weather Navigatoriin; IRIS-säätutkaohjelmisto 8.12.8; HMP110T, lämpötilan mittaukseen tarkoitettu mittapää; Vaisala Dropsonde RD94, jota voidaan käyttää monissa lentokoneissa sekä vastaavat AVAPS II -päivityspaketit; Vaisala Differential Pressure Transmitters PDT101 ja PDT102, jotka on suunniteltu erityisesti hyvin alhaisten paine-erojen mittaamiseen vaativissa puhdashuonesovelluksissa ja Vaisala HUMICAP® Dewpoint Transmitter, kastepistelähetin jäähtytyskuivaimiin.

Toisella vuosineljänneksellä: Vaisala Thunderstorm Total Lightning Sensor TLS200, joka parantaa salamanpaikannuksen laatua, ylläpitoa ja palvelukykyä sekä operaattorin käyttöliittymää; Vaisala Wind Measurement System WTS, joka on suunniteltu erityisesti tuuliresurssin arviointiin, sähköntuotannon mittaamiseen ja operatiivisten tuulipuistojen seurantaan; Vaisala Veriteq Continuous Monitoring System viewLinc 3.6, uusin versio viewLinc-ohjelmistosta, jonka avulla asiakkaat voivat suoraan integroida mittauslaitteensa Vaisalan jatkuvaan monitorointijärjestelmään; Vaisala Single Polarization Doppler Weather Radar WRK100- ja Vaisala Dual Polarization Doppler Weather Radar WRK200 -säätutkat klystron-tutkateknologialla sekä MODBUS-protokollan mukaiset ominaisuudet HMT330-sarjan lähettämiin.

Kolmannella vuosineljänneksellä: Vaisala INTERCAP® Humidity and Temperature Transmitters HMD42/53 kosteuden ja lämpötilan mittaamiseen lämmitys- ja ilmanvaihtokanavissa; CL31 Ceilometer –alustaan perustuva, yksilinsistä teknologiaa käyttävä Vaisala Mobile Ceilometer CL31M; ohjelmistopäivitys DSC111 tienpintojen etämittaukseen; Vaisala Dewpoint and Pressure Transmitter DPT146 paineilmalte: markkinoiden ensimmäinen lähetin joka mittaa paineilman kahta tärkeintä ominaisuutta, kastepistettä ja prosessin painetta.

Neljännellä vuosineljänneksellä: Vaisala Multiparameter Transmitter DPT145 SF6-kaasulle, innovaatio SF6-eristetyn (rikkiheksafluoridi) tilan monitoroimiseksi korkeajännitelaitteissa; uusi päivitys Road Weather Advisor, RoadDSS Observer and RoadDSS Navigator –ohjelmistoihin, Vaisala Veriteq 1200 Series Data Logger, korvaava ja päivitetty versio 1000-LT –sarjan dataloggereille; Vaisala MARWIN MW32 Software Version 1.1.6; Linux-käyttöjärjestelmään perustuva Vaisala Thunderstorm Total Lightning Database TLD100 and TLD200 ja PostgreSQL-tietokanta; Vaisala Fault Analysis and Lightning Location System FALLS® 5.1 ja FALLS® Server 5.1, asiakassovellus jonka avulla on mahdollista etsiä aikaisemmin rekisteröityä salamointi-informaatiota GIS-ympäristössä. FALLS Server on salamointidatan hallinnointimoduuli joka vastaanottaa ja tallentaa reaaliaikaista salamainformaatiota Vaisalan keskusprosessorilta.

Muut toiminnot

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot olivat 28,0 (31,4/2010; 28,4/2009) miljoonaa euroa. Tutkimus- ja tuotekehitysmenojen osuus Vaisalan liikevaihdosta laski 10 %:iin aikaisemman vuoden tasolta, joka oli 12 %.

Tuotekehitystoimintojen yhdistämiseen liittyviä kertaluonteisia kustannuksia kirjattiin 1,5 miljoonaa euroa neljännellä vuosineljänneksellä.

Palveluliiketoiminta

Vaisalan palveluliiketoiminta on raportoitu osana Weather- ja Controlled Environment -liiketoiminta-alueita. Vuonna 2011 palvelujen liikevaihto kasvoi 21 % 40,8 (33,8/2010; 28,1/2009) miljoonaan euroon.

Palveluliiketoiminnan kasvu tuli lähinnä tie- lentokenttä- ja teollisuusasiakkailta.

Henkilöstö

Vaisala-konsernin henkilöstön määrä oli tilikaudella keskimäärin 1 386 (1 408/2010; 1 302/2009). Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 1 394. Henkilöstöstä 44 % (43/2010; 44/2009) työskenteli konsernin ulkomaisissa toimipisteissä. T&K:ssa työskenteli keskimäärin 248 henkilöä vuonna 2011 (286/2010; 266/2009) ja 18 % henkilöstöstä (20/2010; 20/2009) työskenteli T&K:ssa.

Yhtiössä palkan määräytymisen perusteina ovat paikalliset kollektiiviset ja yksilölliset sopimukset, tehtävässä suoriutumisen sekä tehtävän vaativuus. Peruspalkkaa täydentävät tuloksiin sidotut palkkiojärjestelmät, joiden piirissä on yhtiön koko henkilöstö. Vuonna 2011 maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 63,9 (68,8/2010; 63,3/2009) miljoonaa euroa.

Vaisalassa on käytössä kaksi palkitsemisjärjestelmää; koko henkilöstön kattava liiketoiminnan rahavirran ja kannattavuuden kehittymiseen perustuva bonusjärjestelmä sekä kolmivuotinen avainhenkilöt kattava kannattavuuden kehittymiseen sidottu järjestelmä.

Muutokset yhtiön johdossa

Hannu Katajamäki nimitettiin Vaisalan palveluliiketoiminnasta vastaavaksi johtajaksi sekä Vaisalan liiketoiminta- ja strategisen johtoryhmän jäseneksi 1.4.2011 alkaen. Scott Sternberg, joka aikaisemmin vastasi Vaisalan palveluliiketoiminnasta, jatkaa Vaisala Inc. -tytäryhtiön toimitusjohtajana ja strategisen johtoryhmän jäsenenä.

Vesa Pylvänäinen nimitettiin Operations-yksiköstä vastaavaksi johtajaksi sekä Vaisalan liiketoiminta- ja strategisen johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti uudessa tehtävässään 9.5.2011.

Kaarina Muurinen nimitettiin Vaisalan talousjohtajaksi sekä Vaisalan liiketoiminta- ja strategisen johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti uudessa tehtävässään 19.9.2011. Edellinen talousjohtaja Jouni Lintunen on siirtynyt uusiin tehtäviin Vaisalassa.

Markkinointijohtaja Riina Kirmanen nimitettiin Vaisalan strategisen johtoryhmän jäseneksi 1.10.2011 alkaen.

Aikaisemman Weather Critical Operations –liiketoiminta-alueen johtaja Kai Konola nimitettiin Weather-liiketoiminta-alueen johtajaksi ja Vaisalan liiketoiminta- ja strategisen johtoryhmän jäseneksi 1.10.2011 alkaen sen jäkeen, kun Meteorology ja Weather Critical Operations liiketoiminta-alueet yhdistettiin. Aikaisemman Meteorology-liiketoiminta-alueen johtaja Martti Husu siirtyi Vaisalassa uusiin tehtäviin.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan järjestäminen

Yrityksellä on käytössä konsernin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kartoitettu yhtiön liiketoiminta- operatiiviset, vaaratilanne- ja rahoitusriskit. Konsernin johtoryhmä arvioi säännöllisesti riskienhallintapolitiikkaa, käytäntöjen kattavuutta ja painopisteitä. Poliitiikan tavoitteena on varmistaa henkilöstön, toiminnan ja tuotteiden turvallisuus sekä toiminnan jatkuvuus. Poliitiikka kattaa myös tietopääoman sekä yrityskuvan ja brändin suojaamisen.

Riskienhallinta on integroitu liiketoimintaprosesseihin ja –toimintoihin ja jokaisen työntekijän päivittäiseen työhön. Tämän mahdollistaa riskienhallintaprosessi, jonka Vaisalan strateginen johtoryhmä hyväksyi vuonna 2010. Riskienhallintaprosessin toteutus on jatkunut vuonna 2011 ja se kattaa tällä hetkellä puolet yhtiön liiketoiminnoista ja yksiköistä.

Riskienhallintaprosessi on jatkuva työkalu riskien havainnoimiseen ja hallintaan. Prosessin tarkoituksena on tukea yrityksen strategia- ja suunnitteluprosessia ja antaa lisätietoa päätöksenteon tueksi.

Vaisalan riskienhallintaprosessi koostuu riskien havainnoimisesta, riskien arvioinnista, riskienhallintatoimenpiteistä, seurannasta ja raportoinnista. Riskeistä raportoidaan strategiselle johtoryhmälle vuosineljänneksittäin. Merkittävimmistä riskeistä raportoidaan hallitukselle vuosittain ja tarpeen mukaan useamminkin. Riskienhallinta ei ole erillinen prosessi vaan osa yrityksen operatiivista toimintaa.

Yksityiskohtaisemmat toimintaohjeet, kuten hyväksymis-, tarjous- ja ostovaltuudet sekä maksuehdot määrittelee yhtiön strateginen johtoryhmä.

Vaisalan toimintaympäristöön kuuluvat normaalit, kansainväliseen liiketoimintaan liittyvät riskit. Näistä merkittävimpiä ovat riskit, jotka liittyvät maailmantalouden muutoksiin, valuuttakurssien, erityisesti Yhdysvaltain dollarin vaihteluun, toimittajaverkoston hallintaan ja tuotantotoimintaan. Näitä riskejä seurataan ja niihin varaudutaan yhtiössä riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Lisäksi Vaisala altistuu maailmantaloudessa, teknologiassa tai poliittisissa sekä taloudellisissa ympäristöissä tapahtuville muutoksille ja luonnonkatastrofeille. Nämä voivat vaikuttaa Vaisalan liiketoimintaan esimerkiksi komponenttisaatavuuden, tilausten peruuntumisten, logistiikan ja markkinapotentialin häviämisen muodossa.

Vaikutettavissa olevien toiminnallisten riskien hallinnoimiseksi on luotu konsernitason vakuutusohjelmia. Ne kattavat konsernin omaisuusvahinkoihin, liiketoiminnan keskeytymiseen, erinäisiin vastuihin, kuljetuksiin ja liikematkustamiseen liittyviä riskejä. Yhtiön riskinkantokyky suhteessa riskeihin on hyvä ja yhtiöllä on vahva pääomarakenne, joka takaa pääoman riittävyyden.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Lähiajan merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden arvioidaan liittyvän yrityksen kykyyn ylläpitää toimituskykynsä, kriittisten komponenttien saatavuuteen, yleiseen talouskehitykseen, valuuttakurssien vaihteluun, tuotannon häiriöttömään toimintaan, asiakkaiden rahoitustilanteeseen ja mahdollisiin osto- tai investointikäyttäytymisen muutoksiin sekä tilausten ja toimitusten siirtymiseen tai peruuntumiseen. Muutokset kilpailijatilanteessa voivat vaikuttaa liiketoiminnan määrään ja kannattavuuteen siten, että kilpailu kiristyy ja hinnat laskevat Vaisalan perinteisesti vahvoilla alueilla. Tämä voi muodostaa riskin Vaisalan liikevaihtoon ja liiketulokseen.

Liikevaihdon ja liiketuloksen toteutumiseen vaikuttavat teollisuusasiakkaiden markkinatilanteen kehitys sekä projektien toteutuminen. Yhtiö on lisäksi laajentanut projektiliiketoimintaansa kehittyvillä markkina-alueilla, joissa uuden liiketoiminnan luomiseen liittyvien projektien kannattavuus on normaalitasoa heikompi. Tämän lisäksi projektiliiketoiminnan osuus yhtiön

koko liiketoiminnasta on kasvussa. Mikäli yhtiön tekemät projektiliiketoiminnan kannattavuuteen ja uuden liiketoiminnan luomiseen liittyvät oletukset osoittautuisivat virheellisiksi, tämä voi muodostaa Vaisalan liikevaihtoon ja liiketulokseen liittyviä riskejä.

Muutokset alihankkijasuhhteissa, alihankkijoiden toiminnassa tai toimintaympäristössä voivat vaikuttaa negatiivisesti myös Vaisalan toimintaan. Näitä riskejä seurataan ja niihin varaudutaan yhtiön riskienhallintapolitiikan mukaisesti.

Yhtiössä on käynnissä merkittäviä kehityshankkeita, joilla luodaan perustaa strategian menestykselliselle toteuttamiselle. Lisäksi koko konsernin kattava uusi toiminnanohjauksjärjestelmä on käyttöönottoaiheessa.

Vaisala on toteuttanut yritysostoja, joiden vaikutus yhtiön liikevaihtoon ja tulokseen riippuu olennaisesti ostetun yrityksen toiminnan integroinnin onnistumisesta. Mikäli tehdyt oletukset saavutettavien synergioiden osalta osoittautuvat virheellisiksi tai ostetun toiminnan haltuunotto tai integrointi epäonnistuu, voi tämä muodostaa lyhyellä aikavälillä Vaisalan liikevaihtoon ja liiketulokseen liittyviä riskejä.

Korkoriski

Yhtiöllä ei ole olennaisia korollisia velkoja tai saatavia. Korkotason muutosten vaikutukset korollisten saatavien ja velkojen arvoon eri valuutoissa aiheuttavat korkoriskin. Korkoriski on johdon arvion mukaan pieni korkotason muuttuessa. Koron muutos vaikuttaa sekä rahavirtoihin että sijoitusten käypään arvoon. Yhden prosenttiyksikön korkotason muutos vaikuttaisi yhtiön verojen jälkeiseen tulokseen n. 73 (56) tuhatta euroa laskettuna keskimäärin 9,9 (7,5) miljoonan euron suuruiselle sijoitustalletusten positiolle. Lisätietoja korollisista saatavista on annettu liitetietojen kohdassa 21.

Sijoitustoiminnan markkinariski

Vuoden 2011 lopussa konsernilla ei ollut olennaisia sijoituksia. Lisätietoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista varoista on annettu liitetietojen kohdassa 20.

Valuuttariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Konsernin kannalta merkittävimmät valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, Japanin jeni ja Englannin punta. Konsernilla on useita sijoituksia ulkomaisiin tytäryrityksiin, joiden nettovarallisuus on alttiina valuuttariskille. Konserni ei suojaa tytäryritysten nettovarallisuuden valuuttariskiä. Erillisessä taulukossa on esitetty herkkyysoanalyysi siitä, miten konsernin merkittävimpien valuuttojen ja euron keskimääräinen ja tilinpäätöspäivän kurssin muutokset vaikuttaisivat konsernin tulokseen verojen jälkeen. Laskelmassa ei ole huomioitu emoyhtiön tilikaudenaikaisten muiden valuuttamääräisten ostojen vaikutusta.

2011 Vaikutus tulokseen verojen jälkeen EUR 1000

USD/EUR valuuttakurssin nousu 10 % 759,7

valuuttakurssin lasku 10 % -744,7

JPY/EUR valuuttakurssin nousu 10 % 58,9

valuuttakurssin lasku 10 % -48,2

GBP/EUR valuuttakurssin nousu 10 % 167,5

valuuttakurssin lasku 10 % -155,6

2010

USD/EUR valuuttakurssin nousu 10 % 699,0

valuuttakurssin lasku 10 % -779,0

JPY/EUR valuuttakurssin nousu 10 % 97,7

valuuttakurssin lasku 10 % -79,9

GBP/EUR valuuttakurssin nousu 10 % 333,1

valuuttakurssin lasku 10 % -309,4

Konserni käsittelee monetaariset erät nettomääräisesti kirjanpidossa ja käyttää niiden suojaamiseen valuuttatermiinejä, joihin konserni ei sovelle IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Konsernin liikevaihdosta noin 42 % syntyy Yhdysvaltain dollareina, 6 % Japanin jeneinä ja 3 % Englannin puntina. Konsernin ostoista merkittävä osa tapahtuu euroissa. Nettoposition suojaamiseen käytetään valuuttatermiinejä. Suojausasteena pidetään noin 50 % tilauskannasta ja myyntisaatavista. Tilinpäätöshetken suojausaste oli 55 %. Suojauksen suorittaa emoyhtiö (liitetiedot 11 Rahoitustuotot ja -kulut).

Maksuvalmiusriski

Sijoituspolitiikan pääperiaatteet tärkeysjärjestyksessä ovat a) luottotappioriskin minimoiminen b) likviditeetti ja c) sijoitusten tuotto. Sijoitusten maksimipituus on 12 kuukautta.

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi. Konsernin rahoitus järjestetään emoyhtiön kautta ja tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan konsernin sisäisillä lainoilla. Emoyhtiö antaa myös tarvittavat limiittitakaukset tytäryhtiöille. Rahoitusriskien hallinnasta vastaa emoyhtiö, kuten myös likviditeettiylijäämän sijoittamisesta.

Emoyhtiöllä on maksuvalmiustarpeen täyttämiseksi 20 miljoonan euron suuruinen valuuttaluottolimiitti, joka on kokonaisuudessaan nostamatta. Tämän lisäksi tytäryhtiöillä on 1,5 miljoonan euron suuruinen käyttämätön luottolimiitti. Yhtiöllä ei ole muita konsernin ulkopuolisia rahoitusvelkoja kuin rahoitusleasingvelat (liitetieto 24 Muut velat).

Maksuvalmiusriski on nykyisellä taserakenteella epäolennainen.

Vastapuoliriski

Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituskohteet sekä niille määritellyt limiitit tarkistetaan vuosittain. Lisätietoja sijoitusten luokituksesta on annettu liitteellä 21. Rahavarat.

Luottoriski

Konsernin luotonantopolitiikka on tiukka. Luottoriskejä vastaan suojaudutaan käyttämällä maksuehtoina remburssia, ennakkomaksuja ja pankkitakauksia. Konsernin johdon näkemyksen mukaan yrityksellä ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, koska globaalisti jakautuneen asiakaskunnan vuoksi yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä ei muodosta liian merkittävää riskiä. Tilikauden aikana myyntisaamisista tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä on ollut 0,7 (0,5) miljoonaa euroa ja tilikauden nettoluottotappioiksi jäi 0,7 (0,5) miljoonaa euroa. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 20.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla varmistaa normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa. Tavoitteena on paras mahdollinen tuotto pitkällä aikavälillä. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset. Pääomarakenteeseen voidaan vaikuttaa mm. osingonjaolla ja omien osakkeiden ostolla tai osakeannilla. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoman määrää, tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää. Yhtiöllä ei ole olennaisia rahoitusvelkoja. Pääomana hallinnoidaan konsernitaseen osoittamaa omaa pääomaa. Yhtiöllä ei ole korollisia velkoja tai sopimusvakuuksia.

Sisäinen valvonta

Vaisala pyrkii olemaan vastuullinen yritys, ja tätä tavoitetta tukemaan yhtiössä on määritelty asianmukaiset sisäisen valvonnan periaatteet. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa yrityksen toiminnan tehokkuus ja kannattavuus, tiedon luotettavuus sekä yhteensopivuus soveltuvien säädösten ja toimintaperiaatteiden kanssa. Sisäinen valvonta pyrkii parantamaan hallituksen ohjaustehtävän toteutumista.

Vaisalan sisäinen valvonta on prosessi, jota toteuttavat yhtiön hallitus, operatiivinen johto ja työntekijät. Se pyrkii varmistamaan että toiminta on tehokasta, tuloksellista ja strategian mukaista, taloudellinen raportointi ja johdon tieto on luotettavaa, viimeisteltyä ja oikea-aikaista, ja että yritys toimii voimassaolevien lakien ja säädösten mukaisesti ja noudattaa Vaisalan sisäisiä toimintaohjeita, eettisiä ohjeita ja periaatteita ja yritysvastuuta.

Vaisalan sisäisen valvonnan osatekijät ovat:

- Sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä hallinnointiperiaatteet ja toimintatavat, jotka yhtiön hallitus on määritellyt.
- Johto, joka valvoo näiden toimintaohjeiden ja periaatteiden soveltamista ja toteutusta.
- Taloushallinto ja liiketoiminnan kontrollerit, jotka seuraavat toiminnan tehokkuutta ja vaikutuksia sekä tilinpäätösraporttien ja johdolle tehtävien raporttien luotettavuutta.
- Yhtiön riskienhallintaprosessi, jonka mukaisesti tarkkaillaan, arvioidaan ja pyritään estämään Vaisalan tavoitteiden toteutumista uhkaavia riskejä.
- Lainmukaisuus, jotta varmistetaan, että kaikkia toimintaan liittyviä lakeja, säädöksiä, sisäisiä toimintaohjeita ja eettisiä ohjeita ja arvoja, mukaan lukien kestävä kehitys, noudatetaan.
- Tehokas valvonta kaikilla organisaatiotasolla kattaa räätälöidyt prosessikohtaiset ohjeet ja minimivaatimukset liiketoiminta- ja maatieteellisille alueille.
- Yhteiset eettiset ohjeet ja arvot ja koko henkilöstön sisäisen valvonnan kulttuuri.
- Sisäisen tarkastuksen toimeksiannot, joiden avulla seurataan valvonnan tehokkuutta tarpeen mukaan.

Sisäisen valvonnan roolit ja vastuut

Hallitus

- Hallituksella on ylin vastuu yrityksen hallinnosta ja toimintojen asianmukaisesta organisoinnista.
- Varmistaa, että yhtiö toimii arvojensa mukaisesti.
- Hyväksyy sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja hallinnointikoodin mukaiset toimintaohjeet.
- Hallitus tai toimitusjohtaja voi velvoittaa ulkoisia tilintarkastajia tai muita palveluntarjoajia suorittamaan sisäisen tarkastuksen toimeksiantoja, mikäli tarpeen.

Toimitusjohtaja

- Vastaa yrityksen päivittäisestä johtamisesta hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.
- Luo perustan sisäiselle valvonnalle johtamalla ja ohjaamalla ylintä johtoa ja seuraamalla sitä, kuinka he valvovat omia liiketoimintojaan.
- Varmistaa, että yrityksen kirjanpitoikäytännöt noudattavat lakia, ja että taloushallintoa johdetaan luotettavasti.

Johtoryhmä

- Ylin johto on vastuussa siitä, että organisaation eri yksiköihin luodaan yksityiskohtaisemmat sisäisen valvonnan toimintaohjeet ja käytännöt. Erityisen tärkeässä roolissa on yhtiön talousjohto, jonka valvontatoimenpiteet kattavat kaikki yhtiön operatiiviset ja muut yksiköt.

Taloushallinto

- Auttaa yksiköitä luomaan asianmukaiset valvontakäytännöt.
- Ohjaa yhdessä riskienhallintajohtajan kanssa yrityksen riskienhallintaprosessia ja raportoi sen toteutumisesta johdolle.
- Seuraa valvontatoimenpiteiden riittävyttä ja toimivuutta käytännön tasolla.

Sisäisen tarkastuksen toimeksiannot

- Tutkivat ja arvioivat organisaation hallinnoinnin asianmukaisuutta ja tehokkuutta, riskienhallintaprosessia, sisäisen valvonnan järjestelmää ja suorituksen laatua organisaation tavoitteita toteutettaessa.

Yhtiön päälakimies, liiketoimintayksiköiden ja funktioiden vetäjät

- Vastaavat siitä, että kaikki heidän vastuualueisiinsa kuuluvat yksiköt ja työntekijät noudattavat asianmukaisia lakeja, säädöksiä ja sisäisiä toimintaohjeita.

Vaisalan osake

Vuoden 2011 lopussa hallituksella ei ollut valtuuksia osakepääoman korotukseen eikä uusien osakkeiden, erityisten oikeuksien tai optio-oikeuksien liikkeellelaskuun.

31.12.2010 Vaisalan A-osakkeen kurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 20,50 euroa ja vuoden 2011 lopussa 16,40 euroa. Vuoden 2011 ylin noteeraus oli 24,80 euroa ja alin 15,56 euroa. Vaisalan osakkeita vaihdettiin pörssissä vuoden 2011 aikana 878.205 kappaletta.

31.12.2011 Vaisalalla oli 18.218.364 osaketta, joista 3.389.351 kuuluu sarjaan K ja 14.829.013 kuuluu sarjaan A, joista 9.150 on yhtiön hallinnassa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. K- ja A -sarjan osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen A-osake yhdellä (1) äänellä. A-sarjan osakkeet muodostavat 81,4 % kaikista osakkeista ja 17,9 % äänimäärästä. K-sarjan osakkeet muodostavat 18,6 % kaikista osakkeista ja 82,1 % äänimäärästä.

Vaisalan A-sarjan osakkeiden markkina-arvo 31.12.2011 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 243,0 miljoonaa euroa. Kaikkien osakkeiden markkina-arvo, jossa pörssissä noteeraamattomat K-sarjan osakkeet on arvostettu A-sarjan osakkeiden tilikauden päätöspäivän päätöskurssiin, oli vuoden 2011 lopussa 298,6 miljoonaa euroa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Suurimmat osakkeenomistajat löytyvät yhtiön Internet-sivuilta ja tilinpäätöksen liitetiedoista.

Osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon. Yhtiöjärjestyksen mukainen osakkeiden enimmäismäärä on 68.490.017 kappaletta ja konsernin enimmäisosakepääoma on 28,8 miljoonaa euroa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeita eivät rasita suostumus- tai lunastuslausekkeet.

Yhtiöjärjestyksen mukaan K-sarjan osake voidaan muuntaa A-sarjan osakkeeksi yhtiöjärjestyksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Vaisala Oyj:n hallituksen omistamien ja hallitsemien osakkeiden lukumäärä 31.12.2011 oli 1.320.969 kpl ja osuus kokonaisäänimäärästä 14,7 % (vuonna 2010: 1.312.249 osaketta ja 14,6 % kokonaisäänimäärästä). Yhtiön toimitusjohtaja omisti 2.720 osaketta.

K-osakkeen muuntaminen A-osakkeeksi

Vaisala Oyj:n listaamattomista K-osakkeista listatuiksi A-osakkeiksi muunnetut uudet A-osakkeet (333 kpl) on merkitty kaupparekisteriin 12.12.2011. Uudet osakkeet on haettu kaupankäynnin kohteeksi 23.12.2011 alkaen.

Omat ja emoyhtiön osakkeet

Yhtiön hallussa oli tilikauden päättyessä omia A-osakkeita 9.150 kappaletta, joiden suhteellinen osuus osakepääomasta on 0,05 % ja äänimäärästä 0,01 %. Yhtiön hallussa olevista osakkeista suoritettu vastike on 251.898,31 euroa.

Hallitus

Jäsenet

Vaisala Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään neljä (4) ja enintään kahdeksan(8) jäsentä. Voimassa olevan käytännön mukaisesti hallituksessa on seitsemän jäsentä. Yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Toimikausi

Hallituksen jäsenten toimikausi poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodissa annetun suosituksen kohdan 10 mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta. Toimikausi on yhtiöjärjestyksen mukaisesti 3 vuotta. Toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi (3.) seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Suosituksessa 15. annettujen kriteerien mukaan kaikki hallituksen 7 jäsentä ovat yhtiöstä riippumattomia. Suosituksessa 15. annettujen kriteerien mukaan sekä yhtiöstä että osakkeenomistajista riippumattomia ovat Yrjö Neuvo, Stig Gustavson, Mikko Niinivaara, Timo Lappalainen ja Maija Torkko. Raimo Voipio ja Mikko Voipio ovat suosituksen 15. kriteerien mukaan riippuvaisia merkittävistä osakkeenomistajista. Suosituksen 14 mukainen vaatimus riippumattomien jäsenten lukumäärästä toteutuu nykyisellä hallituksen kokoonpanolla.

Konsernin toimitusjohtaja

Vaisala Oyj:n toimitusjohtajan nimittää yhtiön hallitus. Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä. Hän vastaa myös yhtiön operatiivisesta toiminnasta.

Lähipiiritapahtumat

Vaisala-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Lähipiirin kanssa toteutuneet tavaroiden ja palveluiden myynnit perustuvat markkinahintoihin ja yleisiin markkinaehtoihin.

Lähipiirille ei ole myönnetty lainoja eikä sen puolesta ole annettu vastuusitoumuksia.

Konsernirakenne

Yhtiöllä on tytäryhtiöt Australiassa, Kanadassa, Kiinassa, Saksassa, Ranskassa, Japanissa, Malesiassa, Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa sekä sivuliikkeet Intiassa, Kanadassa, Kiinassa, Koreassa ja Yhdistyneissä Arabiemiraateissa.

Konsernin toimipisteiden osoitteet ja yhteystiedot löytyvät yrityksen Internet-sivuilta.

Ympäristö

Vaisala on allekirjoittanut Teknologiateollisuuden kanssa vapaaehtoisen energiatehokkuussopimuksen, jolla tavoitellaan energiatehokkuutta ja kustannussäästöjä. Sitoumuksen myötä Vaisala on mukana useissa energiatehokkuutta parantavissa hankkeissa. Tarkka lista ympäristöhankkeista julkaistaan Vaisalan vuoden 2011 yritysraportissa maaliskuussa 2012. Raportti on luettavissa myös yrityksen verkkosivuilla www.vaisala.fi/yritysvastuu.

Vaisalan uusi toimistorakennus Vantaalla on energiatehokas ja omavarainen. Rakennus hyödyntää runsaasti maalämpöä ja aurinkopaneeleja energiantuotannossaan. Laitehankinnoissa on suosittu vähän energiaa kuluttavia laitteita. Nykyaikainen rakennusautomaatiojärjestelmän avulla voidaan alentaa energiankulutusta ja säätää sisäilmaa tehokkaammin. Rakennus sai kansainvälisen LEED-ympäristösertifikaatin kultatason uudisrakennukselle.

Vaisalan pääkonttorille on myönnettu lupa käyttää WWF Suomen Green Office -merkkiä ja liittyä Green Office verkostoon.

Aktiivinen vaikuttaja tiedeyhteisössä

Vaisala käy aktiivista dialogia eri sidosryhmien kanssa ja vaikuttaa tieteen ja erityisesti ympäristönmittauksen kehitykseen. Vaisala on mukana useissa hankkeissa yhdessä alan johtavien tutkimuslaitosten kanssa. Näitä ovat m.m. Yhdysvaltain meren ja ilmakehän

tutkimuslaitos NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration), Suomen Ilmatieteen laitos, Colorado State University, University of Massachusetts, University of Oklahoma, National Center for Atmospheric Research (NCAR), Deutscher Wetterdienst, Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT), Aalto-yliopisto ja Helsingin Yliopisto.

Vaisalan edustajat osallistuvat Suomen Teknologiateollisuus ry:n hallitukseen ja eri työryhmiin, kuten Teknologiateollisuuden ympäristötyöryhmän toimintaan. Vaisala osallistuu myös Yhdysvaltojen Board on Atmospheric Sciences and Climate of the National Research Council/National Academy of Sciences -yhteisön toimintaan. Vaisala on lisäksi mukana seuraavissa toimielimissä: Board of Trustees of the University Corporation for Atmospheric Research, Director's Advisory Committee of the National Center for Atmospheric Research, Dean's Advisory Board to the College of Engineering, Colorado State University, Advisory Committee at Howard University, sekä Advisory Committee at the University of Arizona.

Vaisala tekee tiivistä yhteistyötä useiden eri meteorologisten laitosten kanssa eri puolilla maailmaa ja osallistuu YK:n alaisen World Meteorological Organizationin (WMO) toimintaan. Vuoden aikana Vaisala on myöntänyt tutkimusapurahoja useille eri yliopistoille, opiskelijoille ja tutkijoille sekä Suomessa että Yhdysvalloissa. Yritys on myös energia- ja ympäristöalan strategisen huippuosaamisen keskittymän, Cleen Oy:n, osakas.

Vaisala on yksi tiedekeskus Heurekaan Vantaalle pystytettyyn Science On a Sphere (SOS) -näyttelyn päätukijoista. SOS on Yhdysvaltojen meren ja ilmakehän tutkimuslaitoksen (NOAA) kehittämä palloprojisointi.

Yhtiökokouksen 2011 päätöksen mukaisesti Vaisala myönsi 250.000 euron lahjoituksen Helsingin yliopistolle.

[Esitykset yhtiökokoukselle](#)

Vantaalla 8. helmikuuta 2012

Vaisala Oyj
Hallitus